

شرایط سینما امروز چه گونه است؟

شرایط سینما در حال حاضر در افغانستان بسیار نابسامان و مغشوش است، سینمای افغانستان از بسیاری جهات دچار مشکل و بحران است، عدم توجه حکومت به تاثیر و اهمیت هنر و به ویژه سینما بر زندگی مردم و نبود یک مدیریت قوی و کار آمد باعث شده که سینما و به تبع آن سینما گران از حمایت و پشتیبانی لازم برخوردار نباشند، از سوی دیگر آن عده از سینما گرانی که سرمایه و یا حمایت لازم را برای ساخت فیلم در اختیار دارند متأسفانه از دانش و آگاهی سینمایی کافی برخوردار نیستند و بیشتر آثارشان کپی های ناقص از فیلم های هندی است و همین مسئله روی وضعیت سینمای تجاری افغانستان تاثیر سوء داشته است.

چند سینما وجود دارد و در کجا؟

من از تعداد مجموعی سینمای افغانستان خیر ندارم در آماری که از سوی افغانفلم داده شده است گفته می شود که حدود هفت سالن سینما فعال است.

کدام نوع فیلم ها نمایش داده میشوند؟

فیلم هایی که در سینماهای افغانستان نمایش داده می شوند مجموعه ای از فیلم های درجه سه و چهار هالیوود و بالیوود هستند، اکثرا با موضوعات اکشن و عشقی.

چه نوع بیننده ها به سینما می آیند؟

سینماها در افغانستان مکانی است برای جوانان بی کار و سرگردان، در واقع سینما در افغانستان وجهه فرهنگی ندارد.

آیا امکانات به خاتمان و فامیل ها وجود دارد که به سینما بروند؟

خیر، نه تنها چنین امکاناتی نیست بلکه فرهنگ و سنت های رایج در کشور نیز این مسئله را برای زنان جایز نمی داند. و تنها سینمای موجود که در گذشته به خانواده ها تعلق داشت در حال حاضر غیر فعال است.

کدام فیلم ها (در بازار) وجود دارند؟

در اکثر کلوپ های فروش و کرایه فیلم، فیلم های درجه دو و سه هندی یا امریکایی یافت می شود، اما تعداد معدودی کلوپ هم هست که می توان فیلم های خوب و هنری را در آن ها یافت.

فرق بین تلویزیون شخصی و دولتی چیست؟

در افغانستان یک شبکه تلویزیونی دولتی وجود دارد، این تلویزیون در واقع تریبونی است برای انعکاس خواسته ها و گفته های حکومت، رویکرد محافظه کارانه و بنیاد گرایانه این تلویزیون آن را نسبت به ضعیف ترین تلویزیون های شخصی نیز کم بیننده تر کرده است، اما در کنار آن، بیش از 14 تلویزیون خصوصی تا حال فعالیت می کنند، این تلویزیون ها هرچند از لحاظ کیفیت تولید در سطح بالایی قرار ندارند اما تنوع و جوان گرایی شان باعث شده تا رقبای جدی برای تلویزیون دولتی به حساب بیایند.

این ها چه نوع تسهیل بالای تولید و توزیع فیلم ها دارد؟

تلویزیون های افغانستان نقشی در تولید و یا توزیع فیلم های سینمایی، چه بلند و چه کوتاه ندارند، از آن جایی که این تلویزیون ها اکثرا تجاری و بعضی هم، مذهبی و سیاسی هستند اهداف خاص خود را داشته و توجهی به رشد و یا ترویج سینما در بین مردم ندارند.

فیلمسازی را چه گونه یاد گرفتی؟ چه انگیزه باعث شد که به فیلمسازی آغاز کردی؟

از کودکی بازیگر تئاتر بودم و در کنار آن به سینما و فیلم هم علاقه مند بودم، بعد از اتمام مکتب برای ادامه تحصیل سینما را انتخاب کردم و در دانشگاه هنر تهران تحصیلات سینمایی ام را به پایان رساندم. مهم ترین انگیزه ام برای فیلم سازی این بود که فکر می کردم می توانم از طریق آن حرفهایی را که برای گفتن دارم بزنم.

فیلمسازی را در کجا و چه گونه میتوان آموخت؟

در افغانستان تنها یک مرکز رسمی برای آموزش سینما وجود دارد که آن دانشگاه کابل است، اما متأسفانه به دلیل نداشتن امکانات و استادان مجرب چیزی جز سرگردانی نصیب کسانی که از آن جا فارغ التحصیل می شوند نمی گردد، البته تعدادی موسسات شخصی فیلم سازی نیز در این جا وجود دارد که به صورت بسیار پراکنده به کار آموزش سینمایی می پردازند اما متأسفانه آن ها هم از استاندارد لازم برخوردار نیستند.

آموزش مسلکی در پوهنتون افغانستان به چه شکل است؟

متأسفانه در سطح بسیار پایین و ابتدایی، که این امر البته بر می گردد به عدم توجه دولت و آموزش عالی به مقوله سینما و هنر.

موسسات کمکی مثل آینه و فاران چه رول را بازی میکنند؟

من شخصا ارتباط شخصی با این دو موسسه ندارم، اما تا جایی که اطلاع دارم در ابتدا اقدامات خوبی در حال انجام بود اما در حال حاضر این موسسات بیشتر به کارهای تجاری پرداخته و جنبه های دیگر کاریشان بسیار کم رنگ شده است.

چه امکانات به خاتمها وجود دارد؟

امکانات سینمایی به طور کلی در افغانستان بسیار محدود است، و در این رابطه برای خانم ها نیز امکانات خاصی وجود ندارد جز این که بعضی موسسات و سازمان های خارجی بیشتر علاقه مند دادن پروژه به خانم ها هستند.

کدام تاثیراتی فکری برای کار شما یک رولی را بازی میکرد؟

فیلم ها و فیلم سازان زیادی را دوست دارم و کار هایشان همیشه روی من تاثیر داشته، مانند فیلم سازان اروپایی و فیلم سازان مستقل آمریکایی و برخی فیلم سازان ایرانی، اما همیشه سعی کرده ام دیدگاه های خودم را در کار هایم داشته باشم تا به آن وسیله بتوانم حرفهایم را بزنم.

فیلم کیها به شما اهمیت داشت؟

اگر بخواهم از فیلم سازان نام ببرم: آثار کیشلوفسکی، تارکوفسکی، برگمان، گدار، الخاندرو گونزالس، تام نیکور، جین کمپیون و بسیاری فیلم سازان دیگر جهان.

فیلم های خود را با کدام پول تهیه میکنین؟

جاهای مختلفی مثل برخی موسسات و سازمان های خارجی و داخلی غیر دولتی، تلویزیون های خارجی، و گاهی هم با هزینه های شخصی.

آیا فروش دی وی دی تاثیر گذار است؟

سوال خیلی مشخص نیست، ولی با این همه اگر منظور تاثیر فروش دی وی دی بر سینما و یا فرهنگ سینما رفتن باشد، باید بگویم که بله تاثیر گذار است، اما این تاثیر هم می تواند مثبت و هم منفی باشد، مثبت به این دلیل که در جامعه فقیری مثل افغانستان به سادگی می توان فلم ها را در اختیار مردم قرار داد و آن ها را با فلم و هنر فلم سازی و به طور کل با پدیده سینما آشنا کرد، ولی تاثیر منفی به این دلیل که، فرهنگ فلم را در سینما دیدن و برای دیدن فلم به سینما رفتن را، از بین می برد، و مردم را به طور عموم تبیل می سازد، و مسله دیگر نبودن قانون کپی راییت در افغانستان است که باعث می شود بسیاری از فلم ها خیلی راحت و بدون هیچ گونه نظارتی در اختیار عموم مردم قرار بگیرد.

آیا مردم تلويزين را تماشا میکنند؟ اگر میکنند، آیا تلويزين میلی یا بین المللی را تماشا میکنند؟

بله مردم تلويزيون تماشا می کنند، در واقع تنها تفریح و سرگرمی مردم همان تلويزيون دیدن است. اکثر مردم در افغانستان دسترسی به چینل های خارجی از طریق ستلايت دارند و تلويزيون های داخلی را هم اکثرا تماشا می کنند.

دیانا ثاقب